

НАРОДНИЙ БАНКІР

16/2021

“

ОКСАНА
ІСІДОРОВА:

«Твій банк – це
доступність і легкість
платежів»

ПРОДУКТ У ФОКУСІ:
СТРАХУВАННЯ ПІД
ЧАС ПОДОРОЖЕЙ

МОБІЛЬНИЙ
БАНКІНГ:
БАНК, ЩО
ПРАЦЮЄ 24/7
БУДЬ-ДЕ

КОРИСНІ
ПОРАДИ: ЯК ЗРОБИТИ
СМАРТФОННИЙ
СВІТ БЕЗПЕЧНИМ

ФІНАНСОВИЙ
ГОРОСКОП
НА ВЕСНУ

Працюємо
для Вас

НАРОДНИЙ БАНКІР

4 /

Новини ПУМБ

Нові успіхи та досягнення

5 /

Огляд ринку

Відновлення
та перспективи розвитку

6 /

Інтерв'ю

Оксана Ісіорова, виконавча директорка
UPark Festival: «Твій банк – це доступність
і легкість платежів»

10 /

Стиль життя

Запорука відмінної подорожі –
якісна підготовка

12 /

Продукт у фокусі

Страхування під час подорожей

14 /

Корисні поради

Весь світ у смартфоні

16 /

Продукт у фокусі

Мобільний банкінг:
банк, що працює 24/7 будь-де

18 /

Корисні поради

Як зробити свій смартфонний світ
безпечним

20 /

Фінансово-економічний сканворд

21 /

Фінансовий гороскоп

Весна-2021

22 /

Дитяча сторінка

Журнал «Народний банкір» №16 / 2021

Засновник: АТ «ПУМБ»

Видавець: АТ «ПУМБ»

Відповідальний за випуск: Тетяна Колесник

Адреса редакції: Burda Media,
03124, м. Київ, вул. Радищева, 10/14

Над номером працювали: Елена Гагіч, Юрій Меркулов,
Аліна Михайлова-Зінченко, Віктор Погрібний

Інформація розповсюджується на правах реклами.
АТ «ПУМБ». Державний реєстр банків №73 від 23.12.1991.
Банківська ліцензія НБУ №8 від 06.10.2011

Розповсюджується безкоштовно.

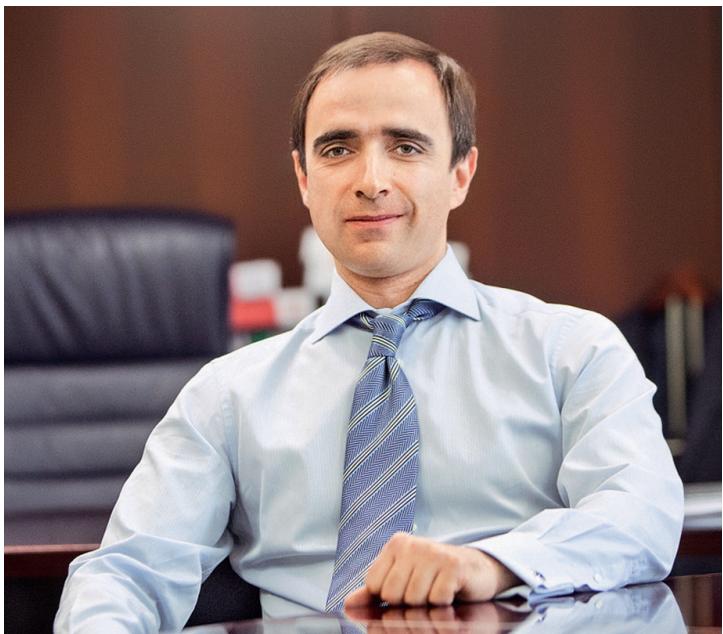
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого
засобу масової інформації №23994-13834PR видано
Міністерством юстиції України 19.06.2019

Здано до друку: 16.03.2021

Віддруковано в друкарні:

ТОВ «Виробничо-комерційна фірма «АРТ-ПРЕС»
49010, м. Дніпро, узвіз Лоцманський, 10-А

Наклад: 16 900

Шановні друзі!

Нарешті на зміну зимі прийшла весна. З настанням тепла оновлюється не тільки природа. Прискорюється світ, і зміни в нашому житті відбуваються все частіше. Ваш банк залишається завжди з вами за будь-яких обставин і будь-де: традиційно – у відділеннях, вже звично – у комп'ютері, а останнім часом ще й у вашому смартфоні. Карантинні обмеження під час пандемії тільки пришвидшили зростання популярності мобільного банкінгу. Наявність цього додатка в телефоні надає можливість кожному з нас розв'язувати більшість своїх фінансових завдань самостійно. Як саме підлаштовувати їхнє виконання під свій ритм роботи й особистого життя та розумно користуватися онлайн-додатком у смартфоні, ми розповідаємо на сторінках весняного номера. До речі, з тим, що мобільний банкінг – невіддільна частина сучасного життя, згодна й геройня номера Оксана Ісідорова, виконавча директорка фестивалю UPark Festival, який уже два роки поспіль співпрацює з банком ПУМБ. Завдяки наявності мобільного додатка у своєму смартфоні Оксана контролює свої доходи й витрати, дізнається про залишок на рахунку, переказує гроші з картки на картку. Мобільний банкінг стає їй у пригоді під час форс-мажорних обставин, як-от термінова оплата квитків на літак.

На сторінках журналу Оксана Ісідорова поділилася з нами не тільки думками про користування послугами банку. Її захопленням уже багато років залишається туризм. Тому Оксана із задоволенням розкрила свої напрацьовані лайфхаки щодо організації бюджетної подорожі.

Ми скучили за новими враженнями, тому все охочіше шукаємо турпутівки або маршрути самостійних поїздок. Радимо не забувати, що для виїзду за кордон, згідно із законом України «Про туризм», обов'язковий страховий поліс. Який підійде саме вам і чому, ми підкажемо в статті про страхування під час подорожей. Ще раз нагадаємо, на що слід звернути увагу, коли прийде час визначатися з полісом.

В усіх наших справах, чи то ведення бюджету, чи то робота, чи то навчання, чи то відпочинок, нам допомагає смартфон. Він завжди під рукою. Він економить час, сили, гроші. А банк, своєю чергою, турбується, щоб у безмежному цифровому просторі ваші кошти були завжди захищені. Отже, читайте на сторінках номера, як зробити свій смартфонний світ безпечним і не стати жертвою шахраїв, яких правил поведінки на онлайн-території варто дотримуватися.

У продовження розмови про планування свого бюджету на останніх сторінках журналу ми пропонуємо дітям цікаві завдання, для виконання яких їм знадобиться знову ж таки телефон. У той самий час дорослі вже за традицією зможуть дізнатися, що саме їх очікує цієї весни у фінансовому плані, та розгадати новий сканворд. До речі, багато відповідей ви знайдете на сторінках номера, який тримаєте зараз у руках.

Бажаємо успіхів і будьте здорові! А якщо у вас залишаться фінансові запитання, пишіть на адресу narodny@pumb.ua та отримуйте професійні рекомендації на сторінках журналу.

З найкращими побажаннями,
Сергій Черненко,
голова правління ПУМБ

НОВІ УСПІХИ ТА ДОСЯГНЕННЯ

АНТИКРИЗОВА ПРОГРАМА ДОПОМОГИ ЛІКАРНЯМ >

У грудні 2020 року ПУМБ і Фонд Ріната Ахметова закупили й передали у 27 лікарень різних регіонів країни 140 кисневих концентраторів. Устаткування вручено в рамках проекту «Боротьба з COVID-19 в Україні». Кисневе обладнання життєво необхідне для лікування хворих із середнім ступенем тяжкості. 10-літровий кисневий концентратор KSOC-5, Jiangsu Konsung Bio-Medical Science and Technology Co. Ltd, може одночасно забезпечувати двох пацієнтів, які потребують кисневої підтримки під час лікування COVID-19. Ця безпечна у використанні та енергоощадна модель кисневого концентратора стане в пригоді й після пандемії: може бути використана для лікування не тільки захворювань органів дихання, але й серцево-судинної та церебральної судинної систем, гіпоксії.

100 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ ОНКОХВОРИМ ДІТЯМ ВІД PUMBRUN >

Біговий клуб PUMBRUN був створений на початку 2020 року командою однодумців. Його мета – не тільки фізичний розвиток співробітників, формування культури здорового способу життя, але й допомога дітям, які стикнулися із важкою хворобою. Всі тренування учасників команди ПУМБ фіксуються в додатку Strava, підсумовуються та оплачуються. Банк сплачує кошти за одне тренування – пробіжку від 3 кілометрів. Поступово сума накопичується. За 2020 рік 145 бігунів провели 4,6 тисячі тренувань. Це понад 42 тисячі кілометрів зміщено-го здоров'я та 100 тисяч зібраних гривень на закупівлю ліків для онкохворих дітей. ПУМБ перерахував ці кошти у Фонд підтримки онкохворих дітей «Таблеточки».

ВСЕМОЖУ – КРАЦА КРЕДИТНА КАРТКА 2020 РОКУ >

За версією рейтингу Prostobank Awards «Кращі банківські продукти: результати 2020 року» компанії «Простобанк Консалтинг» кредитна картка ПУМБ ВСЕМОЖУ визнана кращою кредитною карткою минулого року (компанія «Простобанк Консалтинг», дослідження «Кращий продукт 2020 року», 18.01.2021). Журі відзначило ВСЕМОЖУ за зручні та вигідні умови – мінімальний обов'язковий відсоток погашення кредиту (всього 3%), безконтактне зняття готівки та максимальний ліміт (до 200 тисяч гривень). Оцінка картокомінантів проводилася за шістьма критеріями. Враховувалися умови проведення операцій, пільговий період, максимальна сума кредиту, клас картки, величина щомісячного відсотка погашення та готовність банку аналізувати кредитоспроможність клієнта без довідки про дохід.

ПУМБ СЕРЕД 15 НАЙКРАЩИХ РОБОТОДАВЦІВ УКРАЇНИ ☑

ПУМБ увійшов до рейтингу «50 найкращих роботодавців України – 2020» за версією журналу Forbes Україна, посівши в списку 13-е місце (журнал Forbes Україна, січень-листопад 2021 року). Серед 10 банків, які боролися за вищі місця рейтингу, ПУМБ посів другу позицію. Видання описало понад 11 тисяч співробітників зі 150 найбільших українських компаній. Також для рейтингу використали оцінки експертів ринку праці з різних аспектів та інформацію з відкритих джерел про фінансові дані за 2019 рік. Співробітники та незалежні експерти високо оцінили умови роботи й адаптацію бізнес-процесів до коронакризи, що дозволило ПУМБ набрати 82 бали зі 100 можливих.

ПУМБ У РЕЙТИНГУ «БАНКИ 2021 РОКУ»

ПУМБ увійшов до рейтингу «Банки 2021 року», організованого Фінансовим клубом та видавництвом «Юридична практика», отримавши відзнаки у двох номінаціях. У категорії «Банки з приватним українським капіталом серед великих банків» ПУМБ був визнаний кращим у номінаціях «Прибутковий банк» за розміром прибутку за січень-листопад 2020 року, а також «Ощадний банк для бізнесу» за приростом гривневих поточних рахунків юридичних осіб. Під час розрахунків використовувалися дані звітності банків, яку публікує Національний банк, станом на 1 січня та на 1 грудня 2020 року. Ключовими показниками стали динаміка активів, депозитного й кредитного портфелів фізичних та юридичних осіб, прибуток банків, а також динаміка портфеля платіжних карток.

ВІДНОВЛЕННЯ та перспективи розвитку

ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДПИС ПОШИРЮЄТЬСЯ

Як повідомив міністр цифрової трансформації Михайло Федоров на своїй сторінці у Facebook, у 2020 році українці здійснили майже 4 мільярди операцій з електронними підписами та печатками – вдвічі більше проти 2019-го. А це чималий крок у справі діджиталізації. Вочевидь, цьогоріч кількість тих, хто користуватиметься електронним підписом, ще зросте, адже КЕП дозволяє підписувати документи з будь-якої точки світу, гарантує підвищений рівень конфіденційності та забезпечує надання електронних послуг у будь-який час.

ОБЕРЕЖНО, ШАХРАІ!

За підрахунками ресурсу OLX, понад 11 мільйонів українців здійснюють покупки через Інтернет, кожен четвертий робить більш ніж 20 замовлень на рік. Увагу до онлайн-шопінгу виявляють і шахраї: у 2020 році кіберзлочинці викрали понад 252 мільйони гривень. Найчастіше вони ошукували продавців/покупців через сайти-підробки. Аби не стати жертвою інтернет-крадіїв, фахівці радять: перед здійсненням покупки/продажу уважно ознайомитися з правилами роботи ресурсу (сайту); обережно ставитися до оголошень інтернет-незнайомців і сторонніх посилань; обговорювати деталі угоди тільки в офіційному чаті онлайн-майданчика; ретельно перевіряти адресу сайту; не розглошувати платіжні та персональні дані; у разі виявлення шахрайства та навіть спроби повідомляти про це Кіберполіцію.

7% РІЧНИХ: ІПОТЕКА ДОСТУПНА

27 січня Кабмін підтримав ініціативу глави держави про запровадження державної програми «Доступна іпотека». Очікується, що банки почнуть упроваджувати її вже в березні. Скористатися програмою зможуть ті, хто потребує поліпшення житлових умов: мешканці гуртожитків або аварійних будинків, внутрішньо переміщені особи, працівники науково-педагогічної, медичної та бюджетної сфер, молоді сім'ї. Період кредитування – 20 років. Перший внесок дуже привабливий – 15%. Щоправда, є й обмеження. Максимальна сума кредитування – 2 мільйони гривень, і придбати житло можна лише в будинках, що здані в експлуатацію після 2014 року. Оновлено норми розрахунку площи житла: одинак або сім'я з двох осіб можуть розраховувати на придбання за 7-відсотковою ставкою квартири загальною площею 50 кв. м, на кожного наступного члена родини додається ще по 20 кв. м.

СТРЕС-ТЕСТИ ДЛЯ БАНКІВ ПРОДОВЖАТЬСЯ

Перерване через коронакризу щорічне стрес-тестування українських банків відновлюється. Цьогоріч у рамках плавної оцінки стійкості банків НБУ сфокусує увагу на оцінці якості та стану активів банків й особливо ретельно перевірятиме реструктуризовані кредити. Також надзвичайно прискіпливо оцінюватиметься вартість нерухомого банківського майна. Додаткове стрес-тестування чекає на 30 банківських установ, на які припадає понад 90% активів банківської системи, серед них ПУМБ, ПриватБанк, Ощадбанк, Райффайзен банк Аваль.

НБУ ПРИЄДНУЄТЬСЯ ДО GFIN

НБУ долучився до Глобальної мережі фінансових інновацій (Global Financial Innovation Network, GFIN). Така співпраця, як наголошують у пресслужбі Нацбанку, сприятиме виконанню завдань Стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. Результати помітять усі споживачі банківських продуктів: в Україні буде розбудовано розгалужену й добре організовану фінтех-екосистему з інноваційними фінансовими сервісами та доступними цифровими послугами, запроваджено інноваційні ідеї, які посилять конкуренцію на фінансовому ринку, а відтак сприятимуть покращенню обслуговування, прискорять переход до cashless економі – безготівковій економіці. Загалом, підкреслюють у НБУ, це приведе до підвищення рівня фінансової грамотності споживачів і бізнесу.

ТВІЙ БАНК – це доступність і легкість платежів

UPark Festival, незважаючи на свій молодий вік (трохи більш ніж 4 роки), встиг завоювати серця українців. Це вже частина подієвого туризму, і до Києва їдуть не тільки з усієї України, а й з інших країн. Два роки UPark Festival співпрацює з банком ПУМБ. Як починалася ця дружба, які банківські продукти допомагають і в професійній діяльності, і в особистому житті, ми запитали в Оксани Ісідорової, виконавчої директорки фестивалю, яка має багаторічний досвід роботи в розважальній індустрії нашої країни.

– Розкажіть, будь ласка, коротко про свій професійний шлях. Що саме вплинуло на ваш вибір? Про що мріяли і чого вдалося досягти в житті?

– У пам'яті спливають 1990-ті роки, фінансова криза, безгрошів'я. Тоді я навчалася в педагогічному університеті й довелося паралельно заробляти гроші. На другому курсі мені запропонували прийти на щойно створений телеканал ІНТЕР. Почавши оператором у call-центрі, пропрацювала там 10 років. Потім були 15 років роботи в кінопродакшні Star Media. Пройшла шлях від керуючої справами до віцепрезидентки компанії. Дійшовши до верхівки, зрозуміла, що потрібен перепочинок. Паралельно завжди допомагала своєму братові Миколі Ісідорову – засновникові UPark Festival – у концертному бізнесі. Так сталося й під час моїх «канікул»: взяла активну участь у підготовці першого фестивалю влітку 2016 року. У цей момент Микола й запропонував мені змінити сферу діяльності й офіційно запросив до себе на роботу.

– Як народжувався UPark Festival? Як вам вдається організовувати і проводити такий масштабний фестиваль в Україні?

– Микола більш ніж 10 років організовував сольні концерти і привозив в Україну різних артистів, зокрема й таких як MADONNA, MUSE, Red Hot ChiliPeppers, Thirty Second to Mars, Marlyn Manson. Логічним продовженням цієї роботи стала ідея створення фестивалю, який об'єднав би на своїй сцені найкращих світових виконавців і нові цікаві імена. Хедлайнерами першого UPark Festival, який відбувався на НСК «Олімпійський», стали видатні рок-групи сучасності MUSE і Red Hot Chili Peppers, The Kills, Hurts. У подальші роки на сцені UPark також виступали Gorillaz, Massive Attack, Thirty Seconds to Mars, Die Antwoord, Bonobo, Rag`N`Bone Man та інші. Коли в Київ одночасно приїжджають такі гіганти сучасної музичної культури (а деякі з них, можливо, ніколи більше не відвідають нашу країну), то таку культурну подію в рамках України не можна пропустити.

Основне про UPark Festival – він про якісну музику, і ми відобразили це в нашему слогані – UPARK created by music. Для нас важливо досягнути балансу між грамотно підібраними артистами й атмосферою, яка створюється від виступу першого артиста й до фінального акорду.

“
«Життя прекрасне!» – кажу я собі, ну, а все інше, як кажуть, очі бояться – руки роблять.

– Наскільки велика ваша команда? Що найважливіше в такій проектній роботі?

– Як і в будь-якому іншому проєкті, є основа команди – 9 топ-менеджерів, кожен з яких відповідає за свій напрям – продакшн, hospitality, логістика, фінанси тощо. Найважливіше – досвідчена команда професіоналів, яка віддана своїй справі та, що не менш значуще, любить музику. Звісно ж, для великого проєкту ще важлива плановість.

– Яка історія ваших взаємин з банком ПУМБ? Ви в партнерстві з ним кілька років проводите фестиваль. Яка роль банку у проєкті?

– На жаль, у нашій країні не так багато банків підтримують фестивалі. Ми клієнтоорієнтовані. І мені як виконавчій директорці, яка відповідає за майданчик, було важливо під час вибору банку-партнера, щоб у нього була гарна команда, яка зможе відмінно відпрацювати на майданчику, а не тільки

Найважливіше в нашему проєкті – досвідчена команда професіоналів, яка віддана своїй справі та, що не менш значуще, любить музику...

розмістити логотип на зовнішній рекламі (посміхайтесь). Звичайно ж, я багато відвідувала заходів, де брали участь різні банки, моніторила ринок. Коли тривали переговори з ПУМБ, відзначила для себе два моменти. Перше – тут професійна команда, яка може без підготовки відповідати на запитання й конструктивно вирішувати задачі. Друге – є сильна техпідримка, яка може реалізувати все задумане на майданчику так, щоб у наших користувачів не виникло труднощів. Перед тим, як ухвалити рішення, я почала співпрацювати з ПУМБ як фізособа, щоб пройти увесь шлях обслуговування, починаючи з приходу у відділення й укладання контракту. Мене цей шлях повністю задовольнив. Коли отримала всі відповіді, вибір став очевидним. Перший рік, коли ми співпрацювали з ПУМБ, враховуючи досвід інших банків на інших заходах, боялися повністю запустити безготівкову оплату на фестивалі. І ПУМБ, розуміючи наші побоювання, пішов нам назустріч. У той рік ми переконалися, що наші тривоги марні – настільки ідеально відпрацювали тоді всі служби, починаючи від безпеки банку й закінчуючи маркетингом з техпідримкою. Це дозволило нам без вагань погодитися на кешлес-зону на території всього фестивалю.

– Розкажіть про вашу родину. Як плануєте свій сімейний бюджет? Як говорите з дітьми про гроші? Які фінансові навички вважаєте за потрібне розвивати в них?

– У мене є мама, два брати і племінниця Ксения, 21 рік. З Ксюшою я не тільки ділюся власним досвідом, як правильно вести свій бюджет. При цьому допомагає наяв-

Основне про UPark Festival – він про якісну музику, і ми відобразили це в нашему слогані – UPARK created by music.

ність у племінниці картки банку й мобільного банкінгу, де можна повністю бачити рух власних коштів. Ми залучаємо Ксению до роботи на фестивалі. Коли вона тільки починала отримувати перший дохід, відкрила в банку картку, щоб усі її грошові надходження відразу потрапляли на рахунок і вона могла розуміти, який у неї дохід у місяць і куди та на що вона його витрачає. Я пояснила їй, що таке стабільний дохід, які є обов'язкові статті витрат (харчування, проїзд тощо), як розраховую, скільки в мене має піти грошей і на що. Тепер вона, як і я, відкладає 10% щомісячного заробітку. Причому в мене для цього є спеціальна картка, на яку переказую цю суму. Це гроші, які потім витрачаються на подорожі, приємні покупки. Щойно племінниця почала так, як і я, планувати свій бюджет, вона дуже сильно вирівнялася. Дзвінки в кінці місяця «стату, перекажи мені грошей» трапляються все рідше.

– Як контролюєте витрати? Яким банкінгом користуєтесь?

– Свої доходи й витрати, залишок на рахунку контролюю за допомогою мобільного банкінгу. Завдяки історії операцій можу в будь-який зручний час (в кінці дня, тижня, місяця) проаналізувати, на що в мене пішли гроші. Крім того, зручно перекидати кошти з картки на картку, тому що в мене їх кілька. Практично всі покупки здійснюю безготівково і платежі завжди відображаються в моєму мобільному додатку.

– Чи вважаєте нашу країну комфортною щодо легкості оплати покупок та проведення грошових операцій? Над чим ще потрібно працювати?

– Сьогодні в Україні здійснювати онлайн-покупки легко і просто. Думаю, більшість із нас 2020 року перейшли саме на такий вид покупок. А в плані валютних платежів наше законодавство залишає бажати кращого. Ось фестиваль, ось компанія, ось контракт, а провести просту і зрозумілу оплату у валюти – ціла проблема, правила фінансового моніторингу постійно змінюються.

– Можливо, у вашому житті була складна та незвичайна ситуація, коли вам допомогла якась банківська послуга?

– Кілька років тому виникла форс-мажорна ситуація, коли було необхідно терміново вилетіти. Довелося відразу їхати в аеропорт і дорогою купувати квиток. На картці не вистачало всієї необхідної суми для квитка, але був кредитний ліміт. Сміливо користуюся кредитними грішми й не боюся. Повернулася, відразу ж погасила борг в пільговий період і не переплачу. Ось у таких ситуаціях банк виручає, звісно. Був іще випадок. Прилетіла в Туреччину і зрозуміла, що забула свою основну картку. У паспорті, на щастя, виявилася ще одна, щоправда, на ній не було грошей. За допомогою мобільного банкінгу переказала кошти з картки на картку – і вуаля, гроші при мені.

– Чи зіштовхувалися ви коли-небудь зі спробами карткового або інтернет-шахрайства? Як повелися в нестандартній ситуації?

– Особисто не зіштовхувалася, але в моїх знайомих були проблеми: оплата пройшла, а товар не отримали. У таких ситуаціях допомагала служба безпеки банку й питання закривали. Щоб захистити себе від шахрайів, я спеціально відкрила картку для оплати покупок в інтернеті. Називаю її інтернет-картка. Просто роблю на неї переказ необхідної суми з основної картки й безпечно оплачу товар. Особливо доречна така картка на сайтах, де потрібно вводити CVV-код картки.

– Продовжіть речення: «Щоб жити в гармонії з собою і світом, потрібно...»

– Потрібно привести в баланс свої бажання і можливості. А для цього треба любити кожен свій прожитий день, прокидатися й дякувати за те, що в тебе є. Розплющую очі, беру в руки телефон, дивлюся – нема за ніч повідомлень від рідних, отже, всі здорові. «Життя прекрасне!» – кажу я собі, ну, а все інше, як кажуть, очі бояться – руки роблять. Головне – внутрішнє позитивне налаштування – тільки так можна бути в гармонії з собою і світом.

ТОП-БЛІЦ

Про банк і банківські послуги

/ **Що ви можете порадити тим, хто тільки обирає банк? На що слід звертати увагу? /**

На мій погляд, головне – це доступність відділень, банкоматів і терміналів, наявність онлайн-банкінгу та легкість проведення платежів. Okрім того, важливо, щоб обслуговування операціоністів здійснювалося на професійному рівні, грамотно й чітко.

/ **Чи користуєтесь ви програмами лояльності з різними привileями, акціями та бонусами, які зазвичай пропонують банки та платіжні системи? /**

Використовую всі кешбеки, які пропонують банки. Неодноразово літала, скориставшись накопиченими милями. Однак пропозиціями банків щодо покупок у компаній-партнерів, у яких під час покупки отримуєш знижку, не користувалася жодного разу. Не розумію, як це працює. А ось послуга міжнародної платіжної системи Mastercard працює відмінно: натискаєш «купити» – і відразу ж з'являється сума зі знижкою. До речі, в мене в гаманці 6 карт, із них 5 – це Mastercard. Система, яка мене не підводить.

/ **Які продукти банку допомагають вам у вашому особистому житті? /**

За ковідний період «з'їлися» всі депозити й подушки безпеки, але раніше дуже активно користувалася депозитом. Банки пропонують страхування здоров'я – зручно й надійно. Кредитні картки не раз виручали в ситуаціях, коли був необхідний терміновий платіж. Головне – потім вчасно внести оплату по кредиту.

/ **Ви віддаєте перевагу готівці чи пластикові картці? /**

Практично завжди користуюся карточкою. Це, по-перше, вигідно – системи бонусів і кешбеків. По-друге, зручно – твій дохід одразу падає на рахунок, маєш змогу оплати карткою завжди і всюди. Щодо готівки, то знімаю невелику суму на місяць, наприклад, 1000 грн. Найчастіше розраховуюся нею за покупки на ринку.

ЗАПОРУКА ВІДМІНОЇ ПОДОРОЖІ – ЯКІСНА ПІДГОТОВКА

Можливість побути наодинці з собою, перезавантаження для мозку і, зрештою, нові враження... На думку Оксани Ісідорової, все це дарують нам подорожі. Оксана давно захоплюється туризмом і готова поділитися з читачами своїми напрацьованими фішками, щоб будь-яка поїздка приносила тільки позитивні емоції та приємні спогади.

“
Немає
значення, чи ви
вирушаєте
в подорож
у великій
компанії,
чи придумуєте
відпочинок
самостійно,
не важливо,
чи це далеке
зарубіжжя,
чи інше місто
України. Головне
у відпочинку –
це зміна
картинки!

Ніч перед вильотом, коли збираєш валізу. Момент, коли сідаєш у літак... Мить захвату! Ви в передчутті того, що побачите світ, зможете відчути інше життя в іншій країні (місті). Усьому цьому передує вибір маршруту, розподіл бюджету, ретельне планування. Але про все за порядком.

Що потрібно для успішного старту, або Must have для новачків

Передусім, важливим є позитивне налаштування на мандрівку. Навіть якщо щось не вдається, як задумувалося, будьте готові сказати собі: «Зате я побачила Пізанську вежу». Потрібно спокійно ставитися до невдач у поїздках, пробувати знову і знову. Любов до подорожей в Оксани почалася з 10-денноого маршруту, який пролягав маленькими містами Франції та закінчувався Парижем. З чого стартувати вам, вирішувати лише вам. **ГОЛОВНЕ – ВИВЧИТИ КРАЇНУ, В ЯКУ ІДЕШ.** А саме:

ФІНАНСИ. Звичайно, вигідно і зручно в будь-якій подорожі користуватися карткою. Але завжди з собою мусить бути якась готівка. Дізнайтеся наперед, яка валюта в країні, в якому банку найвигідніший курс для обміну. Потім зможете, гуляючи містом, знайти цей банк та обміняти валюту. Для Європи, приміром, достатньо мати при собі, крім картки, 100 євро готівкою.

МІСЦЕВИЙ ТРАНСПОРТ. Венеція – це водний транспорт, Амстердам – трамвай, Нью-Йорк – метро. Довідайтесь, який транспорт у пріоритеті та як розраховуватися. Всюди є свої нюанси.

ТРАДИЦІЇ, ТАБУ, ТРУДНОЩІ, ЯКІ Є В КРАЇНІ. Якщо Європа близька нам за духом, то до специфічних країн, як-от Індія, потрібно готуватися серйозно. Переглянути відео, поспілкуватися з людьми, які там були. Адже в цих країнах на вас можуть чекати складнощі з їжею, гігіеною, транспортом.

Лайфхаки щодо організації бюджетної подорожі

Отже, у вас є певний бюджет на відпочинок. **ПОЧИНАЙТЕ ПІДГОТОВКУ З ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ** на транспорт (у т. ч. переліт або квитки на поїзд, автобус), проживання, харчування, щоденні витрати на сувеніри, екскурсії тощо. Знаючи суми в кожній статті видатків, **ЛЕГШЕ ВИТРАЧАТИ РОЗУМНО**.

1 КУПІВЛЯ КВІТКІВ. Якщо купуєте квиток незадовго до вильоту, ніколи не робіть цього за першу ж ціну, на яку натрапили.

- Щоденно відстежуйте вартість квітків і купуйте їх тоді, коли бачите, що ціна більш менш адекватна. Мобільний банкінг вам у допомогу – можна придбати квиток у будь-який зручний момент.

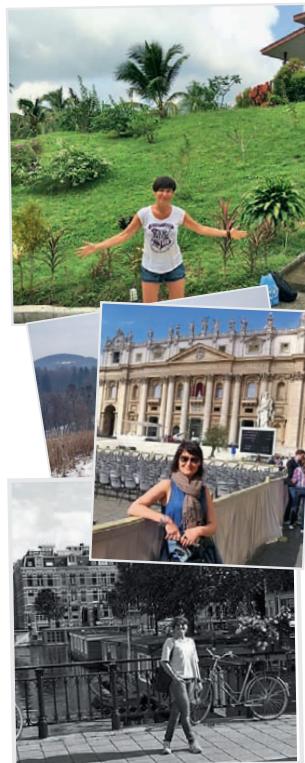
- Для купівлі квітків краще не використовувати агентства. Крім того, що час їхньої роботи обмежений (зазвичай з 10.00 до 19.00, на відміну від авіакомпаній, які на зв'язку з вами цілодобово), потім ще й можуть виникнути труднощі в разі обміну квітка чи його повернення. Як правило, такі питання з авіакомпаніями вирішити простіше і швидше.

- За відгуками можна дізнатися, послугами яких авіакомпаній для якої країни вигідніше скористатися, і відстежувати ціни на їхніх сайтах. Про різницю у вартості квітків в економ-класі й бізнес-класі знають усі, але багато хто не здогадується, що в економ-класі теж можна придбати квиток за різною ціною на одне й те саме місце. Ні для кого не таємниця: що раніше купуєш, то дешевше.

Історія від Оксани Ісідорової

Збиралася на відпочинок у Таїланд. Квитки почала шукати за три тижні. Ціни не падають, дорого. Зрештою купила квиток у ніч перед вильотом навіть за низчу вартість, аніж я собі запланувала. Як так вийшло? Кожні три години оновлювала сторінку. У той момент, коли зібралася вийти на вулицю погуляти з собакою, вкотре зробила це – і мені пощастило. Відразу ж, на порозі дому, оплатила квиток :). Благо, що мобільний банкінг завжди під рукою.

2 ПРОЖИВАННЯ/ХАРЧУВАННЯ. Багато хто помилляється, думаючи, що хороши готелі – це тільки якщо 5 зірок. Підбираючи готель через інтернет, дивіться на сам номер, що

в ньому є, яка площа, наскільки давно був ремонт (часто це є у відгуках), розташування готелю відносно визначних місць (від цього залежать витрати на транспорт). На Booking і TripAdvisor у 90% випадків інформація про готель і номер збігається з реальністю.

Якщо хочете зекономити на харчуванні або у вас особливий підхід до їжі, звертайте увагу на апарт-готелі, де є окрема маленька кухня. Це зручно і в тих випадках, коли у вас усього три дні й не хочеться витрачати час і сили на пошуки місця, де б поїсти.

Історія від Оксани Ісідорової

Для поїздки в Рим я забронювала тризірковий мініготель. Там не було пафосного входу й ресепшн, ліфта, але при цьому виявився чудовий номер буквально «за копійки» і, що головне – в самісінському центрі міста.

3 ТРАНСПОРТ. Пересування містом у таксі – дороге задоволення. Вивчіть, який у місті громадський транспорт і його розклад, тариф і форму оплати. У переміщеннях таким транспортом є ще один плюс – можливість зануритися в місцевий колорит.

А таксі залиште для крайніх випадків, наприклад, якщо заблукали або не зійшлися в часі з розкладом руху вашого автобуса.

НАБІР ЗАВЗЯТОГО ТУРИСТА

СКЛАДІТЬ ПЕРЕЛІК РЕЧЕЙ (звісно, крім картки, готівки, документів), які, на вашу думку, будуть потрібні вам у будь-якій поїздці. В Оксани це, наприклад, предмети гігієни, мінімальний набір білизни, дорожня складана праска і... маленька кавоварка з баночкою улюбленої кави. Також не будуть зайвими списки речей, складені окремо для європейських країн, даліших мандрівок, залежно від сезону. Не забувайте записати адреси тих місць, які ви хотіли б відвідати. Усі списки найкраще зберігати у своєму телефоні.

ПЕРЕД ПОЇЗДКОЮ ЗАВАНТАЖТЕ ЗРУЧНИЙ ДЛЯ СЕБЕ ДОДАТОК, де є карта метро, показано зручні зв'язки, карта місцевості тощо. Багато туристичних додатків пропонують програми лояльності. Наприклад, «зареєструйся в готелі через додаток – одразу отримаєш 10% знижки на проживання». Або якщо купиш квиток на концерт, у музей тощо, заплатиш на 2 євро дешевше. Так і формується бюджетна поїздка: там зекономив 2 євро, там 10%. Тому мобільні додатки – гарна підмога для бюджетної мандрівки.

Приємних вам подорожей!

Працюємо
для Вас

ПРОДУКТ У ФОКУСІ

СТРАХУВАННЯ ПІД ЧАС ПОДОРОЖЕЙ

Вже відкриті
для туристів
Туреччина,
Непал, Пакистан,
Афганістан,
Словенія,
Хорватія,
Болгарія, Кіпр,
багато країн
Африки.

Перелік постійно
змінюється,
тому варто
відстежувати
ситуацію на сайті
Міністерства
закордонних справ.

ЗАСТРАХОВАНИЙ – ОЗБРОЄНИЙ

Якщо ви вже вибрали собі напрямок для подорожі, то не забуйте, що для виїзду за кордон, згідно із Законом України «Про туризм», обов'язковий страховий поліс.

У разі необхідності страхова компанія візьме на себе витрати із забезпечення екстреної медичної допомоги та позбавить туриста непередбачених фінансових витрат. Йдеться саме про екстрену медичну допомогу – ситуації різкого погіршення здоров'я, спричинені нещасним випадком (травми), певним захворюванням (наприклад, інфекційного характеру), загостренням хвороби, про яку раніше не було відомо.

Вважати, що поліс – зайві витрати, якщо в планах поїздка без екстриму, – велика помилка.

До багатьох країн у зв'язку з пандемією подорожувати ще немає можливості. Однак список тих, які радо прийматимуть туристів із певними вимогами (тести, довідки про перенесену хворобу на COVID-19) або й без них, щодня розширюється. Українці, які скучили за новими враженнями, все охочіше шукають турпутівки або маршрути самостійних поїздок.

ВИПАДКИ БУВАЮТЬ РІЗНІ

Вважати, що поліс – зайві витрати, якщо запланували поїздку без особливого екстрему, – велика помилка. Крім небезпек у вигляді ДТП чи поганого самопочуття страховики розповідають про найнеймовірніші випадки. Наприклад, дуже часто «співавторами» проблем стають тварини. Нерідко мандрівники страждають від укусів собак чи мавп. Також страховики згадують неймовірні побутові поранення, причиною яких стала домашня техніка, наприклад блендер чи тостер.

СУМИ ВИПЛАТ

У будь-якому разі надання медичної допомоги обмежується сумою страхового захисту. Зазвичай бувають такі варіанти: 30 тис. (мінімальна обов'язкова страхована сума), 50 тис., 60 тис., 75 тис. або 100 тис. USD/EUR. Валюта страхової суми визначається залежно від обраної країни.

Як правило, окрім медичної допомоги договором страхування також відшкодовується:

- Медична евакуація (транспортування з-за кордону)
- Репатріація тіла з-за кордону
- Асистанські послуги (юридична допомога за кордоном)
- Візит близького родича для відвідування застрахованої особи, що перебуває на стаціонарному лікуванні
- Телекомуникаційні послуги: витрати на телефонне повідомлення в асистувальну компанію про страховий випадок
- Компенсація вартості квитків у разі скасування рейсу
- Компенсація за втрачений багаж
- Компенсація за скасування поїздки (через форс-мажори, спричинені епідемією коронавірусу)

ЗАНЯТТЯ В ПОДРОЖІ

Перед придбанням полісу туристичного страхування обов'язково потрібно визначитись, чим ви плануєте займатись за кордоном:

- Пляжний відпочинок та прогулки містом? Тоді вам підійде найпростіший поліс за мінімальну ціну.
- Активний спортивний відпочинок (катання на багі, водних мотоциклах, дайвінг до 18 метрів, піші походи в гори)? Потрібна страховка, яка покріє ці ризики.
- Зовсім інший поліс потрібен під час екстремального туризму (гірськолижний спорт, стрибки з парашутом, роупджампінг тощо).

Залежно від вашої мети поїздки страхові компанії визначають ступінь ризику настання страхового випадку й відповідно до цього коригують вартість полісу. Не економте, якщо знаєте, що реально ризикуєте, адже страхова компанія має право відмовити в наданні медичної допомоги, якщо поліс не передбачав компенсацію цього виду діяльності.

ПОЛІС ІЗ ФРАНШИЗОЮ

Одним зі способів зекономити на страхуванні є обрання полісу з франшизою. Франшиза – це частина суми збитку, яка не відшкодовується страховою компанією. Варто бути готовими, що, отримавши економію в 70–100 гривень, ви змушені будете самостійно оплачувати франшизу в разі звернення до лікаря за кордоном (як правило, це 50–100 USD/EUR).

НЕСТРАХОВІ ВИПАДКИ

Найдорожче шукати неприємності на нетверезу голову – такі випадки завжди нестрахові. А спроба за кошт страхової компанії вилікувати за кордоном певну хронічну хворобу буде вважатись шахрайством зі сторони клієнта. Такі випадки навіть отримали спеціальну назву – «медичний туризм», тобто коли клієнти їдуть за кордон під виглядом туриста, а після приїзду звертаються до місцевих медиків для отримання складних медичних втручань.

ОФОРМЛЕНИЯ СТРАХОВОГО ПОЛІСУ

Поліс можна отримати безпосередньо в страховій компанії або в банку. Так, у ПУМБ це можна зробити у відділенні чи онлайн. Для цього потрібні лише закордонний паспорт та ідентифікаційний код (ІПН). Поліс можна оформити як для разової поїздки, так і для декількох. Банк ретельно перевіряє страховиків, обираючи тільки надійних партнерів.

Подробії на:

[https://retail.pumb.ua/
service/travel](https://retail.pumb.ua/service/travel)

Варто розуміти! Медичну допомогу організовують міжнародні асистанські компанії (зазначаються їхні контакти в договорі), які працюють від імені страхової компанії. Вона лише надає гарантію оплати медичних витрат відповідно до договору страхування.

Коли в туристичному місці немає партнерських медичних закладів, вам запропонують оплатити медичні витрати самостійно, а після приїзду в Україну страхована компанія компенсує їх.

Окремо варто звертати увагу!

1/ Часто страховкою передбачені так звані **субліміти** (кошти в межах страхової суми, що обмежує розмір страхового відшкодування в окремому страховому випадку). Наприклад, на надання стоматологічної допомоги зазвичай діє невелика страхова сума – 150–300 USD/EUR.

2/ Чи включає страховий поліс **надання медичної допомоги в разі захворювання на COVID-19** і чи передбачені обмеження (субліміти).

ВЕСЬ СВІТ У СМАРТФОНІ

Від свого створення телефон – це насамперед засіб для спілкування. Та з розвитком технологій і можливості доступу до Інтернету додалися не тільки різні види спілкування (можна писати, телефонувати, відправляти голосові повідомлення в месенджерах та листи через електронну пошту), а й розширилися функції цього гаджета. Тепер телефон – незамінний помічник, бо він може бути всім – від ліхтарика до банку.

Інформація та розваги

 За допомогою смартфона завжди можливо перевірити календар, дізнатися час та погоду, послухати й подивитися новини, поспілкуватися з друзями в соцмережах, переглянути відео, об'єднатися в групи за інтересами. Потужна камера замінює цифровий фотоапарат, дозволяючи фіксувати важливі та щасливі міті життя, робити термінові копії документів для відправки адресатам.

Ведення бізнесу сьогодні без телефона також майже неможливе. Смартфон допомагає економити час та підвищувати якість організації роботи. Зручно зберігати різні фото, статті, програми в хмарних сковищах, до яких можна надати доступ багатьом партнерам у різних куточках світу й працювати з цими базами одночасно.

Телефон – це також музична бібліотека, електронна книга та безліч корисних додатків: навчальних, ігор, фінансових. На останніх зупинимося детальніше.

Візьмемо, наприклад, диктофон. Тепер це звична річ не лише для журналіста, а й для пересічного українця.

Ним можнаскористатися, коли ви вирішили взяти кредит і розпитуєте про його особливості в менеджера фінстанови.

Вдома зручно ще раз прослухати та вдумливо вибрати правильну стратегію кредитування для себе.

Програми бюджетування

Існує багато інструментів, які допомагають веденню бюджету. Навіть фіксація своїх доходів та витрат у звичайному зошиті допоможе вам розібратися, куди зникають кошти, як сформувати фінансову подушку безпеки, накопичити на відпустку або швидше виплатити кредит. Важливо тільки не забувати вносити у звіт усі рахунки та готівку з усіх карток та гаманців.

Проте й тут смартфон стане в пригоді, адже є безліч додатків із контролю особистих фінансів. Всі вони працюють за принципом лічильника грошей. Ви вказуєте суму доходів і витрат, а потім розумієте, на чому можна заощадити. Крім того, вони нагадують про регулярні виплати.

(i) Всі додатки й не перерахувати, популярні – Monefy, Money Lover, Wallet, Money Manager, Expensify. Серед них існують як безкоштовні програми, так і платні розширені версії. Вибір величезний.

З найпростішими з них є можливість вести декілька облікових записів у будь-якій валюті, будувати графіки, гістограми, виводити найбільш поширені витрати та доходи. Також непогана функція – згрупувати витрати за періодами, планувати записи, які повторюються, класифікувати їх за категоріями, доповнювати своїми розділами та змінювати ті, які вже існують.

(i) Є програми, які дадуть можливість працювати як зі смартфона, так і з персонального комп’ютера та керувати подвійними записами, встановлювати автоплатежі за кредитом у потрібний день, відправляти дані електронною поштою або на інший телефон, експортувати в Excel.

Виробники цих додатків намагаються зробити їх не тільки корисними, а й цікавими. Наприклад, в одному з них ви знайдете героя, який відстежує витрати й дає фінансові поради, має опцію нагадування платежів за кредитами, може конвертувати валюту й показувати поточні курси. Комусь не імпонують зайві опції та мультиплікація, а хтось охоче поспілкується з уявним другом.

Сканер штрих-кодів

Зручно також користуватися й сканером QR- і штрих-кодів. Для цього потрібно просто навести на них камеру, і додаток автоматично розпізнає та зісканує. Не потрібно натискати ніяких кнопок, робити фотографії чи налаштовувати масштаб зображення.

Сканер у телефоні може сканувати та зчитувати всі типи QR/штрих-кодів, зокрема текст, URL, товар, контакти, календар, електронну адресу, місце знаходження, Wi-Fi та багато інших форматів. Після сканування та автоматичного декодування користувач отримує лише актуальні дані для конкретного типу QR- або штрих-коду й може діяти відповідно до свого задуму.

Наприклад, ви скануєте штрих-коди товарів, порівнюєте їхні ціни з вартістю в Інтернеті та купуєте те, що вигідно. Це неабияка економія коштів.

Електронний гаманець

Ще у своєму смартфоні крім мобільного банкінгу можна «заховати» електронний гаманець. Завдяки такому віртуальному інструменту можна відправляти та отримувати грошові перекази, розплачуватися за товари й послуги та при цьому не використовувати ні готівку, ні банківський рахунок. **Необов’язково навіть виходити з дому – завести гаманець можна дистанційно, його відкриття зазвичай безкоштовне.** Перекази між гаманцями проходять миттєво, багато систем дозволяють проводити операції в різних валютах.

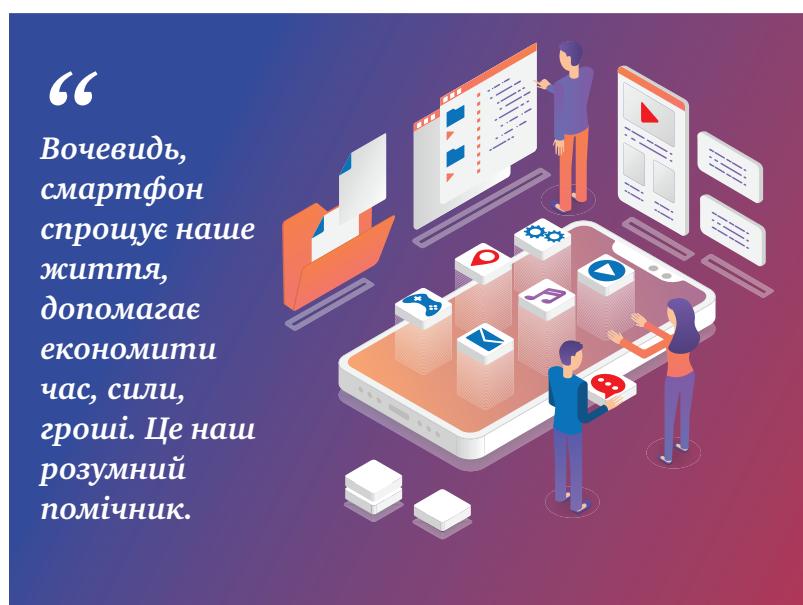

Деякі банки випускають пластикові картки, які дають доступ до грошей у гаманці.

Ними можна розплачуватися не тільки в Інтернеті, але й у звичайних магазинах, ресторанах та інших закладах.

Великі онлайн-магазини та сервіси пропонують платежі з електронного гаманця. І якщо ви часто здійснюєте покупки в Інтернеті, то він вам необхідний. Адже ви можете класти в гаманець потрібну суму прямо перед оплатою. Це безпечніше, ніж використовувати зарплатну картку або кредитку з великим лімітом. Вам не доведеться вказувати номер вашої картки, її термін дії, секретний код. А значить, навіть якщо ви потрапите на фішинговий сайт, шахраї не зможуть отримати доступ до вашого банківського рахунку.

(i) Варто зауважити, що електронний гаманець без прив’язки до банківської картки доступний тільки за наявності Інтернету. І якщо гаманець не верифікований, можуть виникнути труднощі з відновленням профілю при його втраті.

**“
Вочевидь,
смартфон
спрощує наше
життя,
допомагає
економити
час, сили,
гроші. Це наш
розумний
помічник.**

Працюємо
для Вас

ПРОДУКТ У ФОКУСІ

МОБІЛЬНИЙ БАНКІНГ: БАНК, ЩО ПРАЦЮЄ 24/7 БУДЬ-ДЕ

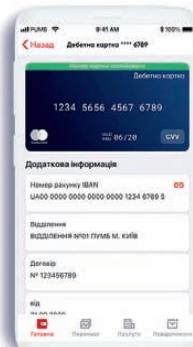
Ще кілька років тому розв'язання фінансових питань, таких як оплата комунальних послуг чи відкриття депозиту, більшість із нас не уявляла без відвідин банківської установи. Сьогодні ж банк у мобільному телефоні став невіддільною частиною нашого життя. А карантинні обмеження під час пандемії тільки пришвидшили зростання популярності мобільного банкінгу.

Mобільний банкінг надає можливість вирішувати більшість своїх фінансових завдань самостійно. Допомагає підлаштовувати виконання цих завдань під свій ритм роботи та осо-бистого життя, виключає марнування часу на бюрократичні дрібниці. Погодьтесь, адже зручно мати завжди під рукою банк, щоб своєчасно провести різноманітні оплати; переказати за необхідністю кошти на іншу картку; відкрити, поповнити або зняти депозит; сплатити за кредитом або здійснювати оплату частинами; миттєво поповнити рахунок мобільного телефону й навіть купити валюту.

БАНК НА ЗВ'ЯЗКУ!

Якщо ви ще досі користуєтесь веб-версією інтернет-банкінгу, то знайте – мобільний банкінг мало чим відрізняється від неї й звикнути до нього буде дуже просто.

Терміново потрібні реквізити картки: повний номер та термін дії?

У розділі «Картки та рахунки» оберіть картку, натисніть на значок із літерою «i» внизу картки, і вона з'явиться на екрані з відповідною інформацією.

Яскравий приклад такого сервісу – мобільний додаток «ПУМБ Online». Всього три кроки – і користуйтесь із задоволенням фінансовими послугами там, де ви є, без черг. Якщо ви новий клієнт банку – спочатку потрібно відкрити рахунок та оформити картку. Потім завантажити на смартфон із «Play Маркет» або App Store мобільний додаток. Далі ввести в ньому свій номер телефону, який прив'язаний до вашого рахунку в банку, та пароль до «ПУМБ Online». Для подальшого швидкого доступу до банку в телефоні можна налаштувати вхід за коротким цифровим кодом, відбитком пальця Touch ID чи розпізнаванням обличчя Face ID.

БЕЗПЕКА НА САМ ПЕРЕД

Банк турбується, щоб кошти клієнтів були захищені в цифровому просторі. Кожного разу, коли ви проводите будь-яку операцію в мобільному банкінгу, система

моніторингу транзакцій перевіряє, чи типова для вас фінансова поведінка. Якщо якась дія користувача викликає підозру, банк може попросити ввести додаткові дані чи код із SMS-повідомлення для запобігання можливому шахрайству.

У мобільному банкінгу **можна активувати додатковий ступінь захисту 3D Secure 2.0**.

Щоб розпочати ним користуватися, необхідно налаштувати вхід у мобільний додаток «ПУМБ Online» за допомогою Touch ID або Face ID та включити push-повідомлення. Тоді для підтвердження оплати в Інтернеті клієнту відправляється push-повідомлення, за допомогою якого можна перейти в мобільний додаток «ПУМБ Online». Додаток ідентифікує клієнта шляхом сканування відбитка пальця з Touch ID або розпізнавання обличчя з Face ID. Після чого клієнт підтверджує оплату.

НАЛАШТУВАННЯ НА ЗРУЧНІСТЬ

За допомогою налаштувань можна безпосередньо в телефоні **керувати можливостями картки**: змінювати ліміт кількості операцій на день і суми зняття; активувати та блокувати проведення операцій в Інтернеті; налаштовувати дозвіл на оплати за кордоном – додавати країни, обирати дати; нагадувати PIN-код чи за потреби швидко блокувати картку. Налаштуйте картку під себе особисто!

Легко за необхідності можна **дізнатися, перевіряти й навіть копіювати реквізити картки** – не потрібно носити «пластик» із собою. **Всю інформацію знайдете в розділі «Картки та рахунки»**. Для цього обираєте потрібну картку, натискаєте на значок із літерою «і» внизу картки, і за кілька секунд на екрані вона з'явиться з потрібними реквізитами: повний номер та термін дії. Там же можна подивитися номер рахунку (IBAN) та номер договору з банком, а також уточнити CVV-код, натиснувши на відповідну позначку на обраній картці в правому нижньому кутку.

Щоб контролювати рух коштів по картці (карткам), підключіть у мобільному додатку push-повідомлення. Провели будь-яку транзакцію? Отримуєте одразу сповіщення (суму, місце та час проведення операції, залишок на картці).

Щоб зекономити час на майбутнє, один раз створіть у мобільному додатку шаблони для:

- **Сплати щомісячних рахунків** за комунальні послуги, мобільного зв'язку, послуги інтернет-провайдера. Якщо потрібна квитанція за сплату комунальних послуг, ви можете надіслати її собі на пошту. Всі перераховані сплати проводяться без комісій.
- **Зручних та швидких переказів** за номером картки чи рахунку. Вам залишиться тільки зайди в мобільний додаток у зручний час, знайти потрібний шаблон й перерахувати гроші з картки.

Мобільний обмін валют

у вас теж у телефоні (швидко, безпечно, за вигіднішим курсом)

1/ Знайдіть на головній сторінці в меню «Перекази» «Обмін валют».

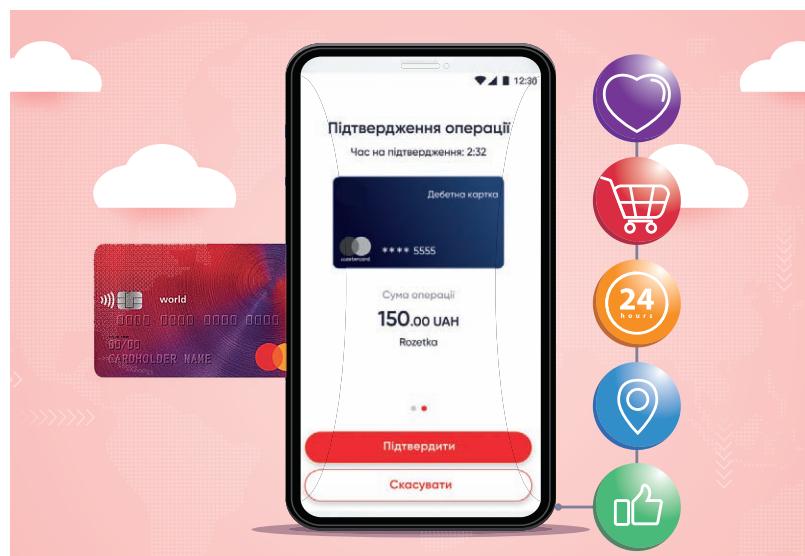
2/ Вкажіть суму та валюту.

3/ Оберіть рахунок, з якого буде здійснене списання коштів у валюті продажу, та рахунок, на який буде здійснене зарахування коштів у валюті покупки.

! Якщо у вас досі немає валютного рахунку, відкрийте його швидко прямо в додатку.

Сплачуйте за користування кредитними коштами на картці в додатку без переплат (можлива тільки комісія іншого банку) у гривні з картки будь-якого банку, дізнаєтесь про наступний платіж за кредиткою та суму до повного погашення заборгованості, стежте за пільговим періодом по кредитній картці.

З мобільним банкінгом **просто накопичувати й на свою мрію**. Відкрийте депозит на привабливих умовах і керуйте ним у додатку. Так, з депозитом «Вільний» ви зможете поповнювати його без обмежень у будь-який час і миттєво здійснити бажання, як тільки отримаєте певну суму. Виплата відсотків проходить щомісяця, виплата депозиту здійснюється на вашу картку.

Ваш банк завжди з вами за будь-яких обставин – у вашому смартфоні.

ЯК ЗРОБИТИ СВІЙ СМАРТФОННИЙ СВІТ БЕЗПЕЧНИМ

Телефон – цілий світ, в якому згрупованиі найпотрібніші функції – від камери та пошти до банкінгу й сховища документів. За допомогою Інтернету в смартфоні можна швидко придбати будь-які товари: харчові продукти, ліки, одяг, побутові речі; оплатити комунальні чи інші послуги; замовити їжу. Водночас така цифрова активність призвела до зростання шахрайства за допомогою телефону. І на жаль, часто винні самі ошукані, бо не дотримуються простих правил безпеки. Тож розглянемо основні злочинні маніпуляції, аби бути озброєними проти шахраїв.

Майте на увазі!

Аферисти створюють точну копію банківського сайту чи популярного магазину та різними способами заманюють на нього вас, щоб таким чином вкрасти дані вашої банківської картки.

Щоб запобігти цьому, знання правильної адреси сайту вашого банку обов'язкове.

«ВАША КАРТКА ЗАБЛОКОВАНА»

Одна з найпопулярніших афер – «блокування банківської картки». Роздобувши списки телефонних номерів, зловмисники починають розсылати SMS чи повідомлення в месенджери, які сповіщають, що карта заблокована. Причини називають різні, як-от «співробітники помітили підозрілу активність» чи «хтось намагався зняти гроші з вашого рахунку». І щоб запобігти блокуванню, потрібно пройти авторизацію, зателефонувавши за номером, вказаним у повідомленні.

На іншому кінці дроту буде фальшивий представник відділу безпеки банку. Він просить повідомити особисті дані – номер

картки, термін дії, PIN-код, CVV-код, ключове слово... Як тільки людина надасть інформацію, аферисти отримають доступ до рахунку й знімуть кошти. Іноді «працівники банку» телефонують і без попередніх SMS, але далі схема повторюється.

«РОДИЧ ПОТРАПИВ В АВАРІЮ»

Вже стали класикою й повідомлення на кшталт «Ваш родич потрапив в аварію, необхідні гроші». Кошти зазвичай потрібні терміново, і нікому не можна про це повідомляти, бо, наприклад, «добрий поліцейський ризикує своєю роботою, якщо дізнається, що він дав можливість зателефонувати й мирно домовитися з постраждалими». Людина, отримавши повідомлення такого змісту,

починає панікувати, намагається допомогти та в стресовому стані переказує кошти на вказаний рахунок.

Тож, якщо вам надійшла така звістка, на самперед спробуйте зв'язатися з особою, про яку вам розповіли. У разі, якщо людина не виходить на зв'язок, намагайтесь дізнатись більше про ситуацію: на якій дорозі це сталося, за якою адресою, який на вигляд ваш родич.

САЙТИ-ДВІЙНИКИ

Ще один спосіб вкрасти дані банківської картки – фішинг. Аферисти створюють точну копію банківського сайту чи популярного магазину та різними способами заманють на нього людей. Наприклад, надсилають на електронну пошту запрошення нібито від вашого банку. Нижче в цьому листі буде посилання начебто на офіційний сайт банку.

Неуважна людина не помітить, що ресурс фейковий, перейде за посиланням і введе особисті дані. Тож знання правильної адреси сайту вашого банку має бути обов'язковим.

АТАКА КЛОНІВ

Ще один шанс позбутися власних коштів, коли шахрай дізнається ваш фінансовий номер (телефон, до якого прив'язані банківські картки), а потім клонує його. Злодій звертається до оператора мобільного зв'язку та замовляє перевипуск SIM-картки. Але спочатку він доводить за допомогою маніпуляцій, що номер належить саме йому. Для цього потрібно вказати номера останніх викликів і суми поповнень. Щоб зібрати цю інформацію, аферист спочатку поповнить рахунок на вашому телефоні, а потім зателефонує та скіне виклик.

Якщо ви спробуете передзвонити на пропущений номер, то вся необхідна інформація для перевипуску SIM-картки опиниться в нього в руках. Потім аферист перекаже гроші на свій рахунок або розрахується за товар в Інтернеті, підтвердивши операцію за допомогою коду, який прийде в SMS-повідомленні.

Аби не стати жертвою шахраїв, варто дотримуватися правил:

- Будьте уважними до сайтів, де купуєте та оплачуєте товар. Робіть це тільки на перевіреных ресурсах. Вивчіть напам'ять офіційні адреси сайтів, якими користуєтесь. Перевіряйте сайти на сервісах Кіберполіції STOP FRAUD та Асоціації EMA Black List EMA.
- Замовте в банку інтернет-картку. Це міжнародна віртуальна картка для розрахунків онлайн, її номер і термін дії відомі тільки власнику. На неї варто лише перерахувати суму, необхідну для конкретної покупки.
- Повідомляйте лише 16-значний номер вашої картки. Також можна, але не обов'язково, повідомити своє ім'я та ПІБ.
- Тримайте в секреті коди банків та мобільних операторів, паролі в інтернет-банкінгу. Не використовуйте номер телефону, який прив'язаний до вашого банківського рахунку в соцмережах, оголошеннях та для контактів із контрагентами/клієнтами.
- Встановіть PIN-код на SIM-карту зі складним 8-значним паролем та пароль блокування екрана телефону.
- Прив'яжіть SIM-карту телефону до вашого паспорта, тоді її ніхто не зможе перевипустити.

Будьте обачні в цифровому просторі!

ЧИМ МЕНШЕ, ТИМ КРАЩЕ

З розвитком соцмереж та інших засобів спілкування про людину можна зібрати безліч інформації буквально за лічені хвилини. І, як правило, все про себе вона виклала сама назагал. Проте завжди варто пам'ятати: чим менше, тим краще. Персональні дані – це ваші ім'я та прізвище, місце й дата народження, паспортні дані, адреса проживання, освіта, сімейний стан, професія, посада, доходи тощо. Також це ще й акаунти в соцмережах, листування в Інтернеті, онлайн-рахунки... Позначивши статус у Facebook, виклавши фото з геолокацією, сплативши що-небудь за допомогою смартфона, заховавши фото інтимного характеру або секретні документи на Google-диск, ми залишаємо цифровий слід і створюємо навколо себе кіберпростір. Ним спокійно можуть скористатися шахраї.

Тому варто дотримуватися правил поведінки в онлайн-просторі:

1 Майте надійні паролі. Генеруйте випадкові послідовності цифр і букв не менше 8 знаків. На кожен акаунт ставте інший пароль і час від часу його міняйте. Будьте обережними з посиланнями, push-повідомленнями, повідомленнями, особливо якщо це відвертий клікбейт (заголовок, який змушує користувача Інтернету натиснути на нього). Не зловживайте геолокаціями.

2 Намагайтесь не підключатися до безкоштовного Wi-Fi в громадських місцях. Не вказуйте в соцмережах номер телефону або адресу, якщо це не робоча сторінка (і тоді це має бути окремий номер телефону).

3 Переглядайте угоду користувача, коли підписуєтесь на сторінку, додаток тощо. Регулярно оновлюйте програмне забезпечення на своїх гаджетах, перевіряйте роботу антивірусу.

Працюємо
для Вас

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ СКАНВОРД

8		Тип електронної лампи		13		Заглиблення в стіні	Сусід хека на прилавку	8	Місто в Південній Бессарабії, розташоване на лівому березі Дунаю	11		Хвойний ліс			
					Gомін, галас				Частина шуби колошиї		Молодіжна субкультура	Псевдо-нім для Інтернету			
Грошова одиниця Ірану		Гора, відома яблуком розбратау				Народний духовий інструмент			Нижнє пряме вірilo на передній щоглі корабля			Чаклун			
12		Кафе... з випивкою		7	Місце скучення осади				*		Найбільша одиниця хронологічного поділу історії Землі				
	Архітектурна прикраса		Якої кістки не вистачало в Адама?		Бісектриса ділить навпіл				Театральні підмостки	5			Канадський хокей	Альтернатива долару	Бавовняна шільна тканина
	Страва з пропертів очочів								Тренувальна зала снайпера	9					
			Сад, в якому жили Адам і Єва до грехопадіння						Кіно-режисер ... Іоселіані	3			Циліндр, що обертається		Прісноводна риба
	Африканська країна	Тварина, що голки має									11				
			Кіно-зальна координата								Друковано-стандартна форма якось докumenta	Настінний свічник	Характер ходи, бігу коня		Хлібний напій
6	Шоумен Дядя ...										2	Оптичне скло		Смугаста хижка кішка	
					Житель Аддис-Абеби					7					
Відомий боксер-професіонал	Поспідний ряд чого-небудь										Пивний бар у Лондоні	Гатунок цукерок			
Полози для пересування по снігу		Вічно-зелене хвойне дерево			Місце з'єднання зшитих кусків тканини, шкіри									Смугаста комаха	
Пісня з відео-ілюстрацією		Віршована хвала						4	I «Вераси», і «Лісніярі»	4	Сільськогосподарські знаряддя	1			Плавчиха Клочкова
8.	Регулярний дохід студента, який добре вчиться.								Хутряне взуття з м'якою підошвою						
9.	Національна валюта України.														
10.	Фінансова установа, яка має право заполучати вклади і видавати кредити.														
11.	Коли дохідна частина бюджету перевищує його видаткову частину.														
12.	Вклад, який розміщується в банку на задалегідь обумовлених договором умовах зберігання та нарахування відсотків.														
13.	Документ, що підтверджує договір страхування.														
14.	Розрахунок грошима за що-небудь придбане, використане.														

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

AT «ПУМБ». Банківська ліцензія НБУ №8 від 06.10.2011

ФІНАНСОВИЙ ГОРОСКОП ВЕСНА-2021

ОВЕН

«Весняний день рік годує». Навесні ця приказка має стати вашим кredo. Керуйтесь нею, коли братимитеся за найскладніші, наймасштабніші проекти. Але не забувайте звіряти кошторис, чітко домовляйтесь про оплату послуг, не нехтуйте фінансовою звітністю. І зайве не ризикуйте: втрачене навесні буде непросто надолужити.

ТИЛЕЦЬ

Час провести належний аудит, аби точно знати, яку суму ви можете просто сьогодні вкласти в справу, витратити на знаряддя, устаткування, видаткові матеріали, освітні курси... Покласти гроши на депозит теж можна, та для вас весна – найкращий час заробити, застосувавши свої професійні вміння та навички.

БЛИЗНЯТА

І знову пильність. Принаймні до кінця березня ризик втратити зроблене або не отримати обіцянне досить відчутній. Проте як компенсацію моральних збитків в останні дні березня можете дозволити собі великий шопінг, ваш гаманець вочевидь від того не надто схудне. До того ж весняні місяці дадуть іще чимало шансів покращити матеріальне становище.

РАК

Вашим статкам ніхто й ніщо не загрожує, однак зараз значні витрати будуть украї недоречні, а придбані дорогі речі довго не слугуватимуть. Коли маєте підписувати якісь важливі фінансові угоди, відкладіть цю справу на початок травня. І приготуйтесь: цілком можливо, що в переддень літа вам запропонують цікаву й добре оплачувану нову роботу.

ЛЕВ

Ні, ні й ще раз ні: жодних ризикованих угод, жодних швидких способів збагачення! Тільки перевірене партнерство, надійні фінансові установи й старі, стабільні джерела прибутку. І скористайтесь нагодою застрахувати майно; найбільш слушний час для цього буде наприкінці травня.

ДІВА

Зазвичай ви чудово вправляетесь зі своїми фінансами самотужки, але цієї весни дослухайтесь порад банківського консультанта й дуже уважно перегляньте пропозиції щодо депозитів від провідних банків. Якщо не дійтимете навмання, вам неодмінно пощастиТЬ дуже вдало прилаштувати свої гроші.

ТЕРЕЗИ

Головне – спокій і рівновага. Дійте у звичному для вас режимі й добре придивляйтесь до тих, хто може допомогти вам підвищити свій професійний рівень або й стати діловим партнером. І не витрачайте зайвого: десь у середині квітня у вас з'явиться чудова ідея, на втілення якої знадобиться кругленька сума.

СКОРПІОН

Оминіть стороною березневі розпродажі, ваш час робити великі покупки – середина квітня. Звертайте увагу на програми лояльності та бонусні пропозиції численних компаній і роздрібних мереж: це чудовий спосіб заощадження. Зароблене навесні доцільно покласти на депозит хоч і під невеликий, проте стабільний відсоток або витратити на страховий внесок.

СТРІЛЕЦЬ

Фінансові потрясіння вам не загрожують. Головне, зважуйте свої рішення щодо капіталовкладень, оформлення кредитів, великих покупок. Підписання важливих паперів відкладіть на останню декаду травня. Для розв'язання спірних фінансових питань, повернення боргів, погашення кредитів найсприятливішою буде друга половина квітня.

КОЗЕРІГ

Хай би як активізувалися шахраї, ви для них станете занадто непринадною здобиччю. А от ваша залежність від думки навколоїшніх може неабияк підточiti ваші статки. Дійте самостійно, цікавтесь, аналізуйтe, ризикуйте – і вигравайте. Ця весна – ваш час, дослухайтесь лишень до здорового глузду.

ВОДОЛІЙ

Навряд чи доведеться дуже щільно затягувати пасок, але від деяких звичних витрат доведеться відмовитися щонайменше до середини травня. Добра новина – можете спробувати зіграти в лотерею або взяти участь у конкурсі з призами. Як підказують зорі, вам пощастиТЬ.

РИБИ

Перевірте, чи всі рахунки ви сплатили, чи всі борги повернули? Березневі прибутки цілком дозволяють вам розрахуватися з усіма кредиторами й навіть трохи відкладти на майбутнє. Навряд чи цього вистачить на солідні інвестиції, а от на те, щоб порадувати цінними подарунками рідних, буде достатньо.

ДИТЯЧА СТОРІНКА

Візьми в руки свій телефон. Нехай сьогодні він стане твоїм надійним помічником.

ЗАВДАННЯ 1

ВГАДАЙМО НАЗВУ ГРИ, В ЯКУ МИ СЬОГОДНІ БУДЕМО ГРАТИ РАЗОМ.

- 1 Відкрий у телефоні українську абетку.
- 2 Впиши в кожну клітинку ту букву, що розташована в абетці саме на тому місці, яке позначає число.

2	32	6	9	7	23
---	----	---	---	---	----

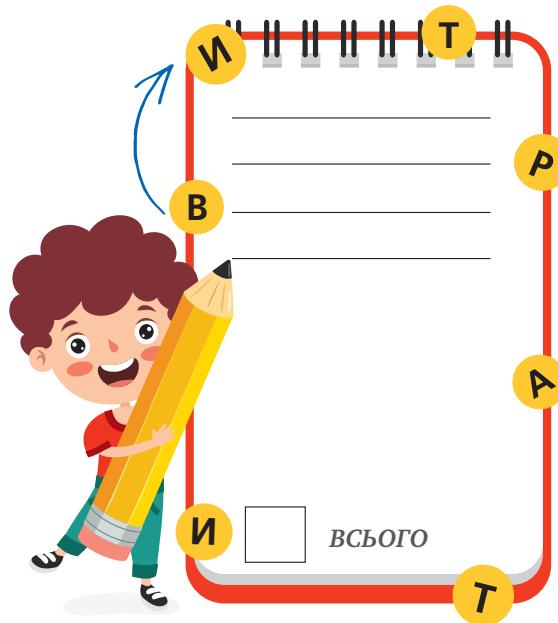
PROJECT

ЗАВДАННЯ 2

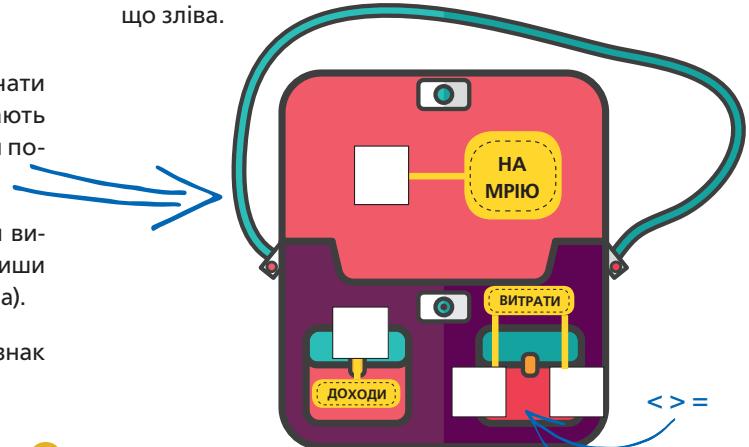
З англійської мови перекладається слово *budget* (бюджет) як «сумка». Отже, УЯВИ ВЕЛИКУ СУМКУ (дивись нижче), в яку ти кладеш гроші, припустимо на 1 місяць. Для виконання завдань від 1 до 5 тобі знадобиться калькулятор у телефоні.

- 1 Запиши на аркуші дівчинки відповідну суму в кожному рядку. Підрахуй свій бюджет на місяць і запиши отримане число напроти слова «всього». З'єднай букви в жовтих кружечках послідовно, щоб дізнатися, як називається ця частина твоого бюджету. Знайди цю частину на сумці й запиши в порожній квадрат свій дохід на місяць.
- 3 Ти маєш мрію щось придбати. Тому вже можеш почати накопичувати гроші. Зазвичай на це дорослі відкладають 10% свого доходу. Підрахуй свої 10%: для цього доходи помнож на 10 та розділи на 100. Запиши відповідь сюди:
- 4 Дізнайся, скільки, щоб накопичити на мрію, ти маєш витрачати за місяць: **від доходу відніми суму на мрію**. Запиши відповідь у 2-й порожній квадратик витрат (той, що справа).
- 5 У витратах тепер у тебе дві суми. Постав між ними знак менше, більше чи дорівнює.

- 2 Біля хлопчика запиши суми, які ти витратив за місяць на покупки. Потім підрахуй загальну суму, запиши напроти слова «всього». З'єднай букви послідовно, як у першому пункті. Знайди цю частину на сумці й запиши отримане число в порожній квадрат, що зліва.

Якщо в тебе знак БІЛЬШЕ, тобі не вистачить на мрію 😞 Тобі варто скоротити свої витрати: для цього викресли те, на що ти можеш не витрачати, поки мрія не здійсниться.

Якщо в тебе знак МЕНШЕ або ДОРІВНЮЄ, то ти все робиш правильно 👍 Ти розумно плануєш свій бюджет!

ДЕПОЗИТИ ПУМБ

Завжди повертаємо
і завжди з відсотками

28 років стабільної роботи, відзначеного НБУ*

контролюйте свої кошти 24/7

накопичуйте заощадження

управляйте фінансами

* Мається на увазі, що станом на 01.03.2020 р. НБУ визначив ПУМБ як один з 14 системно важливих банків України. Інформація актуальна станом на 01.03.2021 р. АТ «ПУМБ». Державна реєстрація банків №73 від 23.12.1991 р. Банківська ліцензія НБУ №8 від 06.10.2011 р. Дзвінки безкоштовні з будь-яких телефонів у межах України.

PUMB Online

Ходити до банку легше пальцями, а не ногами

ПУМБ Online – просте та безпечне управління
Вашими картками, кредитами та депозитами

Завантажуйте ПУМБ Online

Online

pumb.ua/android

pumb.ua/ios

Інформація актуальна станом на 01.03.2021 р.
АТ «ПУМБ». Державна реєстрація банків №73
від 23.12.1991 р. Банківська ліцензія НБУ №8
від 06.10.2011 р.